

در همایش بهره برداری بهینه از منابع خاک و آب شور در شرایط بحران کم آبی مطرح شد:

کشاورزی شورزیست یک ضرورت انکار ناپذیر است/ خاک را با تمام توان باید حفظ کنیم / کینوا محصول قابل کشت در شرایط شورزی ایران است/

همایش بهره برداری بهینه از منابع خاک و آب شور در شرایط بحران کم آبی با رویکرد مدیریت تولیدات گیاهی به هم کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی اصفهان در سالن همایش های بین المللی اتاق اصفهان برگزار شد.

6.8 میلیون هکتار اراضی کشاورزی ایران دارای محدودیت شوری است

حمیدرضا قلمکاری رییس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی اصفهان در این همایش گفت: هدف از برگزاری این همایش بررسی وضعیت فعلی سیمای خاک و آب استان، حفظ منابع پایدار و اهمیت آن، استفاده از نوآوری و ایده های جدید در استفاده از منابع خاک و آب شور، بررسی مسایل و مشکلات و خطرات استفاده از منابع آب و خاک شور و راهکارهای مدیریتی برای استفاده بهینه از منابع آب و خاک شور با حفظ پایداری منابع و ارایه تجربیات بخش خصوصی و مراکز تحقیقات کشاورزی سراسر کشور در موضوع آب و خاک شور است.

وی با اشاره به وسعت 165 میلیون هکتار ایران گفت: 16 میلیون هکتار وسعت زمین در چرخه کشت است که 8 میلیون هکتار اراضی آبی، 6.8 میلیون هکتار دارای محدودیت شوری، عمق و 1.2 میلیون هکتار بدون محدودیت است.

وی فرسایش آبی و بادی را دو فرسایش خاک در ایران برشمرد و گفت: کشت بر روی اراضی شیبدار، بهره برداری بی رویه از طبیعت، کاهش بارش ها، تغییر اقلیم، استفاده بیش از حد دام از مراتع و تخریب پوشش گیاهی و دمداری سنتی از عوامل عمده فرسایش خاک در ایران است.

وی افزود: برخی از مهم ترین پیامدهای فرسایش خاک در ایران شامل کاهش 11 درصدی وسعت جنگل های ایران در طول 40 سال، رسوب گذاری در حدود 240 میلیون مترمکعب در حوزه سدهای کشور، بیابان زایی در بیش از 100 میلیون هکتار از اراضی کشور، کاهش قابلیت تولید محصول و افزایش غلظت گازهای گلخانه ای (N2O, CH4, CO2) به اتمسفر و گرم شدن جهانی هوا است.

وی سازگاری با اقلیم را رویکرد صحیح و منطقی به جای مقابله با اقلیم دانست و گفت: سازگاری با اقلیم می تواند اثرات منفی کم آبی را کاهش دهد.

وی شوری خاک، آلودگی خاک و حاصلخیزی خاک را سه شاخص کیفیت خاک عنوان کرد و گفت: 6.8 میلیون هکتار از اراضی کشاورزی کشور دارای خاک های مبتلا به درجات مختلف شوری است.

وی پیگیری تصویب نهایی لایحه حفاظت از خاک در مجلس شورای اسلامی و اجرایی شدن آن، بازبینی محصولات زراعی و باغی مناطق مختلف کشور و ارایه الگوی کشت مناسب، با توجه به شرایط آب وهوایی و توان خاک منطقه و تقویت جایگاه حفاظت از خاک در برنامه های پنج ساله کشور و اجرای برنامه های پیش بینی شده در برنامه ششم توسعه اقتصادی- اجتماعی را پیشنهاداتی برای نجات خاک اعلام کرد.

قلمکاری تاکید کرد: با وجود خاک و آب شور باید به سمت پرورش گیاهانی رفت هم اقتصادی باشند، تولید محصول با مزیت صادراتی و مورد استفاده در فضای سبز شهری باشند.

کشاورزی شورزیست یک ضرورت انکار ناپذیر است

حمیدرضا رحمانی رییس بخش تحقیقات خاک، آب مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اصفهان در این همایش گفت: فرسایش مهمترین عامل ناپایداری اراضی کشاورزی در ایران است و هر سال 5 میلیارد تن خاک ایران در معرض فرسایش قرار می گیرد.

وی ایران را جزو 10 کشور متنوع زیستی جهان برشمرد و گفت: سالانه چندین هزار گونه گیاهی به دلیل تخریب زیستگاه، استخراج و بهره برداری بی رویه و خشکسالی از بین می رود.

وی مساله کم آبی در خاورمیانه را یک موضوع عمومی دانست و گفت: بیش از 50 درصد منابع آب زیرزمینی خاورمیانه شور است و غلظت آن در حال افزایش است.

وی تاکید کرد: افزایش رو به رشد شوری در اراضی زراعی باعث افزایش روند شور شدن منابع زیرزمینی شده است و بیش از 100 میلیون هکتار اراضی کشور را در وضعیت ناپایدار قرار داده است.

وی خاطر نشان کرد: از 532 هزار هکتار اراضی مورد بهره برداری کشاورزی استان اصفهان 250 تا 300 هزار هکتار اراضی شور است و باید با کاشت محصولات کشاورزی متناسب از پیشروی آن جلوگیری کرد.

رحمانی استفاده بهینه از منابع خاک، آب شور، حفظ تنوع زیستی، امنیت غذایی، حفظ محیط زیست، حفظ منابع پایدار و تولید اقتصادی، آبروی پروری ماهی، میگو، گونه های مختلف علف های آبرزی از راهکارهای بهره برداری بهینه از منابع خاک و آب شور در شرایط بحران کم آبی نام برد.

خاک را با تمام توان باید حفظ کنیم

فیضی عضو هیات علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اصفهان در این همایش گفت: برداشت بی رویه آب، فرسایش پوشش گیاهی، چرای دام سبب شورورزی و تخریب خاک و شدت یافتن بیابان زایی شده است.

وی حفظ خاک را مهمترین مساله ایران در شرایط کنونی برشمرد و گفت: با توجه به کم آبی و شور شدن منابع آبی و استفاده از آن در کشاورزی باعث قلیایی خاک و پیش روی بیابان و ایجاد ریزگردها شده است.

وی تصریح کرد: 300 هزار هکتار از استان اصفهان به مشکل شوری آب و خاک دچار شده اند و خطر شوری خاک و تجمع املاح در مناطق شرق اصفهان بیشتر قابل مشاهده است.

وی افزود: در ایران 74 درصد آب های تجدیدپذیر برداشت می شود و این در حالیست که میزان استاندارد آن 10 درصد است.

وی حجم آب قابل تامین برای بخش کشاورزی را 6 هزار و 525 میلیون متر مکعب برشمرد و گفت: 5 هزار و 92 میلیون متر مکعب از منابع زیرزمینی و یک هزار و 433 میلیون مترمکعب از منابع سطحی تامین می شود.

شورورزی، بهره برداری اقتصادی و پایدار از محیط های شور است

یوسف هاشمی عضو هیات علمی مرکز ملی تحقیقات شوری کشور با اشاره به تجارب شورورزی در ایران برای بهره برداری پایدار از منابع آب و خاک کشور در این همایش گفت: شورورزی بهره برداری اقتصادی و پایدار از محیط های شور است که امروزه بخشی از منابع آب و خاک را به خود اختصاص داده است . وی کاشت گیاه متناسب با شورورزی و تهیه مواد غذایی از آن و همچنین ایجاد پوشش گیاهی را از جمله راهکارهای مقابله با شورورزی نام برد. وی تولید علوفه دامی ، سورگوم ، سالی کونیا ، کینوا را از جمله محصولات گیاهی قابل کشت در شورورزی نام برد. کینوا محصول قابل کشت در شرایط شورورزی ایران است

معصومه صالحی عضو هیات علمی سازمان تحقیقات ، آموزش و ترویج کشاورزی به موضوع نقش و کاربرد گیاهان دارویی در فناوری شورورزی و کشاورزی پایدار در این همایش گفت: چندین محصول کشاورزی قابل کاشت با آب و خاک شور شناخته شده است و به عنوان محصولات غذایی در بازارهای بین المللی به فروش می رسد. وی کینوا را محصول قابل کشت در شرایط شورورزی عنوان کرد و گفت: این محصول به عنوان شبه غله قابل استفاده در نان، بیسکویت، ماکارونی و سایر محصولات است . وی افزود: این محصول در استان های یزد، فارس و اصفهان به صورت پایلوت کشت شده و امیدواریم که سطح زیرکشت آن متناسب با شرایط شورورزی آب و خاک افزایش یابد . وی تولید علوفه کونیا و پانیکام (ارزن) را به عنوان گیاه متناسب با شرایط شور ورزی پیشنهاد کرد.

در ادامه این همایش حمیدشریعتی محقق و پژوهشگر کشاورزی به موضوع بررسی وضعیت آب و استفاده از نوآوری های نوین در شورزدایی و فرزانه رضوی عضو هیات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی به موضوع نقش و کاربرد گیاهان دارویی در فناوری شورورزی و کشاورزی پایدار پرداخت در پایان این همایش پنل پرسش و پاسخ با حضور ارایه دهندگان مقاله برگزار شد.